

TEMPS D'EDUCAR

NEL MARTÍ

PAPERS

PALMA
2019

Presentació

Temps d'educar és un recull de treballs sobre el temps i l'educació. Educar requereix temps. Educar requereix una bona gestió del temps. I educar requereix una nova visió del temps.

No hi ha cap dubte que la família, l'escola i el treball han estat, durant el segle passat, els principals i gairebé únics àmbits de socialització. Cadascun era autònom, tenia el seu propi espai, les seves funcions i el seu temps. Avui no és així. A part dels nous i poderosos àmbits de socialització vinculats a les tecnologies de la informació i comunicació, la família, l'escola i el treball han sofert importants transformacions que s'analitzen en el llibre, i que els han convertit en àmbits que s'entremesclen i fins i tot competeixen pel temps. S'ha dit que una de les característiques de la nostra societat és la complexitat, ja que la desorganització i el conflicte horari formen part d'aquesta dificultat moderna. Però el que realment ens ha d'importar és saber si aquesta nova situació té efectes *secundaris*, i sí que en té. Un, moltes vegades el més oblidat, és la manca de temps –de qualitat– de les famílies per mantenir una actitud educativa forta. Temps que en el procés de desenvolupament de qualsevol persona, però especialment durant els primers anys de vida, és determinant. Si això és així, és evident que les polítiques públiques de suport a les familiars han de ser polítiques centrades en la gestió del temps. La realitat emperò és exactament la contrària: la gestió dels temps segueix sent una de les darreres prioritats de les agendes públiques.

Un altre efecte secundari, un altre símptoma, del nostre temps és el malestar interior. Un malestar que es tradueix en estrès, en depressió, en crisi, en pèrdua de sentit... El temps, l'experiència i la dimensió vital del temps, és educable. Hi ha moltes maneres de viure el temps. I en aquest sentit necessitam reinventar una nova temporalitat humana, que no va a

destemps (fora del temps), ni a contratemps (en sentit contrari del temps), ni en contra del temps, sinó que fa del temps una dimensió més estètica, de relació sensible amb el món i les persones. Un temps fet, en definitiva, a la mesura de les persones.

El llibre està format per 24 articles, com les 24 hores d'un rellotge. D'aquests 24 articles, n'hi ha alguns de més intemporals (que tenen com a única data de referència la data de l'edició del llibre) i d'altres que estan escrits i tenen a veure amb circumstàncies i fets d'un determinat moment. Dins d'aquest darrer grup d'articles hi trobam dos subgrups. Un d'ells, format pels articles 13, 14 i 15, que està centrat en l'educació dels infants abans dels tres anys i més concretament en el model desenvolupat a Menorca en l'atenció d'aquesta etapa. En aquests articles s'analitza, des d'un context temporal i geogràfic concret, les relacions entre la gestió del temps i l'atenció educativa als infants.

Un segon subgrup d'articles més temporals és el format pels 17, 18 i 19, sobre la ciutat educadora i el projecte educatiu de ciutat, una visió de l'educació comunitària i la ciutat molt relacionada amb la gestió del temps, que vaig poder impulsar a Ciutadella, com a regidor d'Educació de Ciutadella els anys 1999-2003. Els articles parteixen d'una realitat concreta –Ciutadella– i d'un moment concret –2004-2005–, però el seu contingut és plenament vigent i vàlid per explicar, des de l'experiència i no des de la teoria, una visió de l'educació que va molt més enllà de l'escola i la família.

Finalment també vull fer una referència als articles breus publicats al final del llibre. Aquests són articles escrits des de l'experiència docent, i del treball a l'aula i al centre escolar, com a professor de matemàtiques a un institut de secundària. Perquè una cosa és certa, a pesar de què en tot el llibre es fa un esforç per implicar a tots els agents socials en l'educació i en la nova gestió del temps: l'escola és –i ha de ser– una institució clau en qualsevol societat i en la transformació de qualsevol societat. I l'experiència, la gestió i la reflexió sobre el temps, són eines educatives imprescindibles.